

і упорядкувати розмаїття форм людської діяльності.

В авторській програмі викладачі також звертають увагу на те, що дисципліна „Культурологія” органічно пов’язана з рядом інших дисциплін, що вивчаються студентами. Зокрема, „Філософія”, „Соціологія”, „Психологія”, „Українська та зарубіжна культура”, „Релігієзнавство”, та інших. Специфіка культурології полягає саме у її інтегративному характері, в орієнтації на буття та діяльність людини й суспільства як цілісних феноменів.

Курс „Політологія”

(Кафедра українознавства, політології і права)

Корнієнко Валерій Олександрович, доктор політологічних наук, професор, завідувач кафедри українознавства, політології і права.

Керівник політологічного центру обласної адміністрації. Має понад 100 наукових праць, з них – 2 монографії. Член спеціалізованої Ради по захисту кандидатських дисертацій Національного університету ім. М.Драгоманова.

Сучасна політологія – один із найважливіших здобутків людського розуму, теоретичне відображення політичної діяльності, без якої в певній мірі неможливе існування суспільства. Теоретична, а більш за все – практична актуальність вивчення цієї дисципліни у вищих навчальних закладах України набуває особливого значення сьогодні – за умов подальшої демократизації суспільства, коли доля кожного з нас залежить від рівня функціонування політичних інститутів, дієвості та обґрунтованості політичних рішень.

Сьогодні пріоритетного значення набувають політичні аспекти національного відродження. Такі питання, як бути чи не бути Україні в НАТО, в СОТ чи ЄС тощо життєво важливі для всіх громадян України поза залежністю від статі, особистих уподобань, гуманітарної чи технічної освіти. І це природно, оскільки, по-перше, процес цей відбувається в системі існуючих міжнародних відносин і майбутнє України значною мірою залежатиме від її державного статусу в цій системі.

По-друге, соціокультурне воскресіння народу, формування всіх національних атрибутів визначається ефективністю новостворених державних і

суспільно-політичних інститутів, легітимністю здійснюваної ними політики. Це й пояснює той факт, що до активної політичної діяльності залучаються дедалі ширші верстви народу. Інтенсивна політична соціалізація особи стала реальністю повсякденного буття.

По-третє, хоча політична наука не є панацеєю від усіх неоднозначних і болісних проблем, проте оволодіння нею дає змогу більш гуманно і з меншими втратами здійснити перехід до демократичного устрою суспільства.

Політичні знання, які репрезентують дану дисципліну, визначають, насамперед, можливості для аналізу політичних подій, які відбуваються в суспільстві і, одночасно, спрямовуються на подолання гострої кризи всієї соціальної системи. Кожному поколінню належить пройти свій шлях до кращого буття, ніхто не “ощасливить” національним суверенітетом, демократією і політичною культурою. Але, спираючись на загальнолюдські надбання політичної теорії і практики, можна знайти оптимальне розв’язання політичних проблем національного відродження, зберегти інтелектуальні і матеріальні сили народу.

По-четверте, сьогодні політологія покликана сприяти подоланню стереотипних уявлень про політику як арену боротьби, протистояння, виникнення конфліктів і утвердженню в суспільній свідомості її розуміння як засобу інтегрування інтересів соціальних суб’єктів, досягнення громадянського миру, соціальної та національної злагоди. Створеному міфічному баченню політичного життя можна протиставити тільки таке, що ґрунтується на висновках політології, всіх її наукових шкіл та напрямів. Тому слід наголосити і на концептуальні, а не тільки на практичні аспекти політології, виходячи при цьому з необхідності і правомірності різних концепцій в політичній науці.

З іншого боку, безумовне зацікавлення політологією студентами вузів викликано утвердженням правової держави і необхідністю формування адекватної політичної свідомості і громадянської культури наших громадян. Значною мірою суперечки в політичному житті, взаємне непорозуміння породжуються саме застарілим понятійним апаратом, наприклад, загальноприйнятим поділом на лівих і правих, радикалів і консерваторів, капіталізм і соціалізм. За змістом,

історичним спрямуванням сучасні політичні сили не вписуються в ці поняття. Потрібні інші характеристики, критерії, диференціація.

Крім того, предмет політології у вузах – не "чиста" політика. Такої, власне кажучи, немає. Політика невіддільна від інших сфер суспільного життя. Отже, оволодіння політичною наукою має ґрунтуватися на певних історико-філософських та економічних знаннях студентів. Тому вона органічно вписується в концепцію комплексного вивчення суспільних наук, яка запроваджується у вищих навчальних закладах України.

Таким чином, з урахуванням вищезазначеного, слід підсумувати наступне.

Вивчення політичної науки є одним з важливих напрямків впровадження нової концепції гуманітарної освіти.

Вивчення курсу «Політологія» покликано формувати у студентів систему логічно завершених базових знань про політику, а також надає можливості:

- знати об'єкт і метод політичної науки взагалі, і української зокрема, оперувати і володіти її понятійно-категоріальним апаратом;
- орієнтуватися в основних світових і вітчизняних політологічних школах, концепціях і напрямках, знати і вміти давати характеристики і оцінки вченням про політику;
- мати уявлення про сутність політичного життя, політичних відносин і процесів, про суб'єкт і об'єкт політики, конституційні права людини і громадянина, місце і значення політичних систем і режимів у житті держави і громадянського суспільства;
- уміти виділяти теоретичні, духовні, прикладні та інструментальні компоненти політичного знання, усвідомлювати їхню роль і функції в підготовці політичних рішень, у забезпеченні особистісного внеску в суспільно-політичне життя;
- розуміти основні напрямки розвитку світового політичного процесу, геополітичну обстановку, місце, роль і статус України в сучасному світі;

- опанувати навички політичної культури, вміння застосовувати політичні знання у професійній і громадській діяльності;
- зростання ролі політології у вузі пов'язано з розширенням політичних процесів у світовому масштабі, перетворенням політики у вирішальний чинник політичного розвитку. Все це обумовлює необхідність в аналізі і визначенні практичних політологічних рекомендацій, як керівництво до дії в сучасних політичних умовах;
- політологія повинна давати орієнтири практиці для розробки тих рішень, що торкаються долі мільйонів людей.

Курс „Соціологія”

(Кафедра психології, педагогіки та соціології)

Слободянюк Анатолій Володимирович, доцент кафедри психології, педагогіки та соціології. Науковий керівник лабораторії соціологічних досліджень Вінницького національного технічного університету. Куратор “Студії молодого соціолога”. Має практичний досвід в сфері роботи з громадськістю (PR). Викладає навчальні курси: “Соціологія”, “Конфліктологія”. Галузь наукових інтересів: соціологія владних відносин, соціологія громадської думки, ціннісні орієнтації, проблеми девіантної поведінки, конфліктологія. Має більше десяти наукових публікацій у фахових виданнях з соціології.

Ми живемо сьогодні, напочатку ХХІ сторіччя, у світі, сповненому тривоги, але водночас і дивовижних перспектив на майбутнє. Цей світ вирує змінами, позначений глибокими конфліктами, напругами та суспільними розколами, як і руйнівним впливом сучасної технології на навколишнє середовище. А проте ми спроможні контролювати свою долю і змінювати кожен своє життя, сподіваючись на краще, чого попередні покоління навіть уявити собі не могли.

Як постав сьогоднішній світ? Чому умови нашого життя так відрізняються від тих, за яких жили наші батьки й діди? В якому напрямку відбуватимуться зміни в майбутньому? Ці питання становлять щонайактуальніший інтерес для соціології — наукової галузі, яка, з огляду на означене